

Raadsvoorstel

Vergadering	: 27 oktober 2020
Nummer	: Raad
Datum voorstel	: 22 oktober 2020
Primaathouder	: I.M. de Gruijter (078) 770 6015 im.de.gruijter@alblasserdam.nl
Onderwerp	: Aanbesteding accountantsdiensten 2020-2021

Samenvatting:

De accountantscontrole op de jaarstukken 2017 tot en met 2019 is uitgevoerd door BDO Audit & Assurance B.V. (hierna BDO). Ondanks inspanningen van beide partijen om de samenwerking te verbeteren, is de accountantscontrole 2019 pas op 9 september 2020 afgerond. Het controleproces is ambtelijk en bestuurlijk met de accountant geëvalueerd en de uitkomsten zijn besproken in de auditcommissie. Op basis van de ervaringen in 2017-2019 hebben de gemeente en de huidige accountant niet het vertrouwen dat in een volgend controlejaar een substantieel ander proces zal worden doorlopen en dat er een productieve en werkbare relatie ontstaat tussen beide partijen. De auditcommissie adviseert de gemeenteraad een nieuwe accountant te zoeken voor de controlejaren 2020 en 2021.

Voorstel:

1. Akkoord te gaan met een aanbesteding van accountantsdiensten voor de gemeente Alblasserdam voor de jaren 2020 en 2021.
 2. In te stemmen met een afwijking van het aanbestedingsbeleid en een onderhandse aanbestedingsprocedure te volgen met 2 accountantskantoren.
 3. Het bestek voor de aanbesteding van accountantsdiensten conform bijgevoegde conceptdocumenten vast te stellen.
-

1. Wat is de aanleiding?

De accountantscontrole op de jaarstukken 2019 is uitgevoerd door BDO Audit & Assurance B.V. (hierna BDO). De controle over boekjaar 2019 is het derde jaar dat BDO de jaarrekening van de gemeente Alblasserdam controleert. Na het eerste controlejaar over 2017 hebben wij de controle geëvalueerd.

Ondanks inspanningen van beide partijen om de samenwerking te verbeteren, is de accountantscontrole 2019 pas op 9 september 2020 afgerond. Het controleproces heeft van beide organisaties zeer veel tijd en energie gekost. Dit was aanleiding voor beide partijen om de controle te evalueren en te bespreken. Bij de gemeente was er zowel ambtelijk als bij het college en de raad de wens het gelopen proces te evalueren.

Zowel de gemeente Alblasserdam als BDO hebben het proces geëvalueerd. Deze evaluaties zijn op 2 oktober 2020 in een gesprek tussen de portefeuillehouder, gemeentesecretaris, concerncontroller en de eindverantwoordelijk partner en manager van BDO met elkaar besproken.

In het gesprek is met elkaar geconstateerd dat:

- beide partijen hebben geprobeerd na de eerdere evaluatie van de controle 2017 om de onderlinge samenwerking te verbeteren;
- beide partijen een verschillend beeld hebben bij de procesvoering, oordeelsvorming en communicatie en escalatie dat beide partijen op deze punten niet nader tot elkaar zijn gekomen;
- over en weer te veel beeldvorming is ontstaan over elkaars aanpak en werkwijze. Een controle doe je samen, maar beide partijen constateren dat ieder in de eigen procesvoering te veel concessies moet doen omdat het negatieve effect op de efficiëntie van de bedrijfsvoering bij beide organisaties te groot is. De voorkeurstijlen van werken liggen hiervoor te ver uit elkaar om tot een betere samenwerking te komen.

Op basis van de ervaringen in 2017-2019 hebben beide partijen niet het vertrouwen dat in een volgend controlejaar een substantieel ander proces zal worden doorlopen en dat er een productieve en werkbare relatie ontstaat tussen beide partijen. Hiertoe lopen de verwachtingen van de gemeente Alblasserdam en het beeld van BDO bij hoe zij haar aanpak wil vormgeven te veel uit elkaar. Gezamenlijk hebben de portefeuillehouder, gemeentesecretaris en concerncontroller namens de gemeente en de partner en manager namens BDO het advies aan de auditcommissie gegeven om geen gebruik te maken van de optie tot verlenging van de opdracht voor controle van de jaarrekening 2020.

De evaluatie is uitvoerig besproken in de auditcommissie van 6 en 13 oktober 2020. De auditcommissie betreurt de gang van zaken maar gehoord hebbend de accountant en de vertegenwoordiging namens de gemeente (concerncontroller en wethouder) volgt de auditcommissie de conclusie dat verdere samenwerking geen optie is en dat een nieuwe opdracht moet worden uitgeschreven.

2. Wat willen wij bereiken?

De belangrijkste reden voor de gezamenlijke aanbesteding voor de periode 2017-2019 was dat het voor de efficiency van de controle voordelen heeft als gemeenten en GR'en dezelfde accountant hebben. De afstemming tussen accountants onderling over specifieke verklaringen die zijn ontvangen vanuit andere organisaties (zoals de verklaringen over de processen bij het Service Centrum Drechtsteden en de specifieke verklaringen bij verantwoordingen van de Sociale Dienst Drechtsteden

en Dienstverlening Drechtsteden) kan dan efficiënt worden georganiseerd. Daarnaast was een gunstigere prijs mogelijk door het gezamenlijke volume.

De overige Drechtsteden organisaties maken wel gebruik van de optie tot verlenging van de opdracht voor 2020 (en 2021). Voor de accountantsdiensten vanaf 2022 gaat binnenkort de voorbereiding starten voor een mogelijk gezamenlijke aanbesteding. De gemeente Alblasserdam moet nog beslissen of de gemeente mee zal doen in de gezamenlijke aanbesteding van de accountantsdiensten voor de periode 2022 en verder. Om de mogelijkheid open te houden om daaraan deel te nemen zoekt de gemeente Alblasserdam een nieuwe accountant voor de periode 2020 en 2021.

Marktconsultatie

Omdat de interim controles voor het boekjaar 2020 al in uitvoering zijn en de verwachting is dat de plannings voor de eindejaarcontroles over 2020 door de kantoren al zijn gemaakt is het de vraag of er kantoren zijn die nu nog willen inschrijven op de controle van de jaarstukken 2020 van de gemeente Alblasserdam. Om zicht te krijgen op de mogelijkheden is een marktconsultatie uitgevoerd. De uitkomsten van deze marktconsultatie zijn gedeeld met de auditcommissie op 13 oktober 2020. Voor de marktconsultatie zijn 3 kantoren benaderd. Uitkomst van de consultatie is:

- Alle drie de kantoren geven aan er positief in te staan en de gemeente Alblasserdam in principe wel willen controleren.
- Twee kantoren geven aan 'ruimte' te hebben in de planning om de controle van de jaarstukken 2020 uit te voeren voor de deadline van 15 juli 2021. De controle moet wel in overleg worden ingepland op moment dat kantoor ruimte heeft. Beide kantoren geven aan dat een controle in maart / april 2021 niet mogelijk is. De verwachting is dat een controle dan in mei / juni 2021 zal plaatsvinden.
- Eén kantoor geeft aan dat de controle 2020 niet meer in de planning kan worden ingepast, zonder concessies te moeten doen aan de werkwijze die het kantoor voorstaat.

Opdrachtomschrijving

De eerst volgende stap in de aanbesteding is het opstellen en vaststellen van het bestek. Ter voorbereiding hierop is ambtelijk met ondersteuning van team inkoop van het SCD een 'Beschrijvend document accountantsdiensten 2020 en 2021 gemeente Alblasserdam' opgesteld. Dit document is in de auditcommissie van 13 oktober 2020 besproken en wordt nu ter vaststelling aan de raad aangeboden. Het document bestaat uit een beschrijvend deel (bijlage 1 bij dit voorstel) en een aantal bijlagen met achtergrondinformatie, zoals het door de raad vastgestelde controleprotocol en normenkader, de begroting 2020, jaarstukken 2019 en accountantsrapportages en het Plan van aanpak interne controle 2019 gemeente Alblasserdam.

De opdrachtverstrekking aan de accountant is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Om die reden wordt het bestek nu ter vaststelling aangeboden.

3. Inhoud van het bestek

In het bestek is de aanbesteding van de jaarrekeningcontrole (inclusief interim controle) opgenomen. De inschrijvende partij offreert daarnaast uurtarieven waar de gemeente gebruik kan maken bij individuele, aanvullende opdrachten. De aanbesteding heeft betrekking op een overeenkomst voor twee jaar (2020 en 2021).

In het bestek zijn opgenomen:

- Beschrijving van de aanbestedende dienst
- Informatie over de opdracht (inclusief programma van eisen / beschrijving van de opdracht)
- Beoordelingsprocedure (inclusief gunningscriteria)
- Inschrijvingsbiljet (prijs tabel)

De beoordeling wordt uitgevoerd door de beoordelingscommissie, die bestaat uit de heer A.C van 't Zelfde, de heer J.R. Pardo Kruidenier en de heer C. van Werkhoven.

Planning

Nr	Wat	Wie	Wanneer
1	Vaststellen bestek	Gemeenteraad	Dinsdag 27 oktober 2020
2	Uitvoeren aanbesteding	SCD inkoop	Woensdag 28 oktober 2020 – 24 november 2020
3	Beoordeling Inschrijvingen	Beoordelings-commissie / auditcommissie	Woensdag 25 november 2020 – 8 december 2020
4	Beslissing over de gunning	Gemeenteraad	15 december 2020
5	Bezwaartermijn van 7 dagen in acht nemen		15 december 2020 – 22 december 2020
6	Definitieve gunning / aangaan overeenkomst met geselecteerde accountant		23 december 2020

4. Wat mag het kosten?

De jaarlijkse accountantskosten vanaf controlejaar 2020 zijn pas na gunning bekend.

5. Juridische consequenties?

Rechtmatig aanbesteden

Op grond van de ingeschatte opdrachtwaarde moet bij alleen een opdracht voor controlejaar 2020 een Meervoudig onderhandse procedure (3 tot 5 kantoren) of bij een opdracht voor 2020 en 2021 een Nationaal Openbare procedure worden gevolgd. Uit de marktconsultatie blijkt dat de kans op inschrijvers bij een Nationaal Openbare aanbesteding zeer klein is. De kantoren geven ook aan dat de

kans op inschrijvingen bij een 1 op 1 procedure groter is dan bij een openbare procedure. Eén kantoor geeft ook aan dat als de gemeente Alblasserdam een sterke voorkeur heeft voor een ander kantoor dat wij dan liever gewoon het kantoor van voorkeur vragen.

Uit de marktanalyse blijken voldoende argumenten om van het beleid af te wijken door:

- een 1 op 1 procedure te volgen; of
- meervoudig onderhands aan te besteden en 2 kantoren een offerte te vragen (minder dan het voorgeschreven aantal van 3 tot 5 aanbieders)

De argumenten voor afwijking van de procedure zijn: 1) planningen kantoren voor 2020 zijn al gemaakt en zitten nagenoeg vol; 2) korte opdrachtduur van maximaal 2 jaar, waardoor kantoren korte periode hebben om opbouw dossier in aanbidding te verdisconteren; 3) kantoren geven aan dat de kans op inschrijvingen bij een openbare procedure laag is én één kantoor geeft expliciet aan niet als derde kantoor alleen voor de procedure gevraagd te worden om offerte uit te brengen.

Om iets te kiezen te hebben en om concurrentie in de procedure te hebben heeft een meervoudig onderhandse procedure met 2 kantoren de voorkeur boven een 1 op 1 procedure.

6. Bij dit voorstel horen de volgende geheime bijlagen:

Bijlage 1: Beschrijvend document accountantsdiensten 2020 en 2021 gemeente Alblasserdam

Overige bijlagen bij het beschrijvend document:

Bijlage A: Opdrachtomschrijving gemeente Alblasserdam

Bijlage B: Prijsblad

Bijlage C: Algemene inkoopvoorwaarden Drechtsteden 2020

Bijlage D: Concept overeenkomst accountantsdiensten

Bijlage E: Uniform Europees aanbestedingsdocument

Bijlage F: Controleprotocol Alblasserdam (met normenkader 2020)

Bijlage G1-G2: Begroting 2020 en 1e bestuursrapportage 2020

Bijlage H1-H3: Jaarstukken 2019, accountantsverslag 2019 en managementletter 2018

Met vriendelijke groet,

de griffier,

I.M. de Gruijter

De raad van de gemeente Alblasserdam;

Gelezen het raadsvoorstel Aanbesteding accountantsdiensten 2020-2021

BESLUIT:

1. Akkoord te gaan met een aanbesteding van accountantsdiensten voor de gemeente Alblasserdam voor de jaren 2020 en 2021.
2. In te stemmen met een afwijking van het aanbestedingsbeleid en een onderhandse aanbestedingsprocedure te volgen met 2 accountantskantoren.
3. Het bestek voor de aanbesteding van accountantsdiensten conform bijgevoegde conceptdocumenten vast te stellen.

Alblasserdam, 27 oktober 2020

De raad voornoemd,

de griffier,

de burgemeester,

I.M. de Gruijter

J.G.A. Paans